

RR-0509

Third Year B. Com. Examination

March / April – 2010

Management Accountancy : Paper - IV

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
T. Y. B. Com.

Name of the Subject :
Management Accountancy : Paper - 4

Subject Code No. : 0 5 0 9 Section No. (1, 2,.....) : Nil

Seat No. :

Student's Signature

(૨) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

(૩) જરૂરી ગણતરી તમારા જવાબના ભાગ તરીકે દર્શાવો.

૧ (અ) શ્રી ગણેશ કંપનીની વેચેલમાલની પડતર ૬૦%, સંચાલન ગુણોત્તર ૮૦%, ૩ સંચાલન ખર્ચા રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦, શરૂનો સ્ટોક રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦, છેવટનો સ્ટોક રૂ. ૬૦,૦૦૦ હોય તો ગણતરી કરો :

(૧) સ્ટોક ગુણોત્તર

(૨) કાર્યો નફો.

(બ) રાધા કંપનીનું સમતૂટ બિંદુ રૂ. ૨૦,૦૦,૦૦૦, નફો રૂ. ૨૦,૦૦,૦૦૦ ૩ તથા સ્થિર ખર્ચ રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦ હોય તો કંપનીનો નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર તથા સલામતી ગાળાની રકમ શોધો.

(ક) પાકાં સરવૈયામાં નીચેની બાકીઓ દેખાય છે : ૪

પાકું સરવૈયું

મૂડી-દેવાં	મિલકત લેણાં
	દેવાદારો :
	નવેમ્બર : ૧,૦૦,૦૦૦
	ડિસેમ્બર : ૨,૫૦,૦૦૦ ૩,૫૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) રોકડ વેચાણ ૨૦% છે, ઉધારવેચાણના ૫૦% વેચાણ પછી પહેલે મહિને અને બાકીના વેચાણ પછી બીજે મહિને વસૂલ થાય છે.

(૨) ઓક્ટોબર માસનું વેચાણ, નવેમ્બર માસના વેચાણ કરતાં ૨૫% વધુ છે.

(૩) ડિસેમ્બર અને જાન્યુઆરી માસનું વેચાણ સરખું છે.

ઓક્ટોબરથી જાન્યુઆરી માસના કુલવેચાણ અને તે માસમાં મળનારી ઉધરાણીની રકમ શોધો.

૨ અમર કંપની લિ.નું એપ્રિલથી જૂન, ૨૦૦૮ના ત્રણ માસનું રોકડ બજેટ તૈયાર કરો : ૧૨

રોકડ સિલક તા. ૧-૪-૦૮ના રોજ રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦.

(૧) વેચાણ પડતરનો અંદાજ :

ફેબ્રુઆરી રૂ. ૪,૦૦,૦૦૦

માર્ચ રૂ. ૪,૮૦,૦૦૦

એપ્રિલ રૂ. ૬,૪૦,૦૦૦

મે રૂ. ૮,૦૦,૦૦૦

જૂન રૂ. ૭,૨૦,૦૦૦

(૨) ફેબ્રુઆરી માસની વેચાણ પડતરની વિગતો નીચે મુજબ છે :

માલસામાન રૂ. ૧,૬૦,૦૦૦

મજૂરી રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦

ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા રૂ. ૧,૨૦,૦૦૦

(૩) કંપની વેચાણ પર ૨૦% કાચો નફો જાળવી રાખે છે.

(૪) સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા માસિક રૂ. ૨૮,૦૦૦ છે. જેમાં રૂ. ૮,૦૦૦ ઘસારાનો સમાવેશ થાય છે. સ્થિર પરોક્ષ જે તે માસમાં ચુકવાય છે.

(૫) કુલ વેચાણના ૨૦% રોકડ વેચાણ છે. ઉધાર વેચાણના ૫૦% વેચાણ પછી પહેલા મહિને, ૪૦% વેચાણ પછી બીજા મહિને અને બાકીના વેચાણ પછી ત્રીજે મહિને મળે છે.

(૬) કુલ વેચાણના ૨% કમિશન, વેચાણ પછીના બીજા મહિને ચુકવવાનું છે.

(૭) ખરીદી જે મહિને જરૂર હોય તેના કરતાં એક માસ અગાઉ કરવામાં આવે છે.

ખરીદપરત (ખરીદીના મહિનામાં) નીચે મુજબ અંદાજવામાં આવે છે :

ફેબ્રુઆરી રૂ. ૧૨,૦૦૦

માર્ચ રૂ. ૬,૦૦૦

એપ્રિલ રૂ. ૨૦,૦૦૦

મે રૂ. ૮,૦૦૦

ખરીદીના ૫૦% નાણાં, ખરીદી પછી પહેલે મહિને અને બાકીના બીજે મહિને ચુકવાય છે.

(૮) સમયગાળો : મજૂરી ૧/૪ માસ.

ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા ૧/૨ માસ.

(૯) મે-૨૦૦૮માં રૂ. ૫૦,૦૦૦ વ્યાજની આવક થશે.

(૧૦) ચુકવણીઓ :

આવકવેરો રૂ. ૩૦,૦૦૦ એપ્રિલ માસમાં બોનસ રૂ. ૨૮,૦૦૦ મે માસમાં.

(૧૧) મે માસથી રૂ. ૫૦,૦૦૦ની લઘુત્તમ સિલક રહેવી જોઈએ. જો એમ કરતાં જરૂર પડે તો રૂ. ૫,૦૦૦ના ગુણાંકમાં લોન લઈ શકાય છે અને લોન વ્યાજ સહિત વાર્ષિક ૧૨%ના દરે શક્ય હોય ત્યારે ચુકવી શકાય છે.

અથવા

૨ બાઈબલ કંપની લિ.ના નીચે આપેલા પાકાં સરવૈયાં ઉપરથી રોકડ પ્રવાહ ૧૨ પત્રક તૈયાર કરો :

દેવાં	૩૧-૩-૦૮ રૂ.	૩૧-૩-૦૯ રૂ.	મિલકતો	૩૧-૩-૦૮ રૂ.	૩૧-૩-૦૯ રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી	૫૦,૦૦૦	૬૦,૦૦૦	જમીન-		
૧૦% રિડિ. પ્રેફ.			મકાન	૨૦,૦૦૦	૧૫,૦૦૦
શેર	૨૦,૦૦૦	-	યંત્રો	૫૦,૦૦૦	૭૬,૫૦૦
મૂડી પર અનામત	-	૧૦,૦૦૦	રોકાણો	૮,૦૦૦	૫,૦૦૦
મૂડી અનામત	-	૧૦,૦૦૦	સ્ટોક	૮,૦૦૦	૮,૫૦૦
સામાન્ય અનામત	૨૫,૦૦૦	૧૦,૦૦૦	લેણીહૂંડી	૭,૦૦૦	૬,૫૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૫,૦૦૦	૭,૦૦૦	દેવાદારો	૧૩,૦૦૦	૧૭,૫૦૦
૯%ના ડિબેચર	-	૨૦,૦૦૦	રોકડ-બેન્ક	૮,૦૦૦	૬,૫૦૦
પરચૂરણ લેણદારો	૮,૦૦૦	૮,૫૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચા	૨,૫૦૦	૧,૦૦૦
દેવીહૂંડી	૩,૦૦૦	૨,૦૦૦	સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ		
ચુકવવાના			અંગેની ચૂકવણી	૬,૫૦૦	૧૨,૫૦૦
બાકી ખર્ચા	૨,૦૦૦	૩,૦૦૦			
કરવેરાની જોગવાઈ	૬,૦૦૦	૮,૫૦૦			
સૂચિત ડિવિડંડ	૬,૦૦૦	૮,૦૦૦			
	૧,૨૫,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦		૧,૨૫,૦૦૦	૧,૫૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

- (૧) જમીનનો એક ટુકડો જેની કિંમત રૂ. ૧૨,૦૦૦ હતી, તે રૂ. ૧૫,૦૦૦માં વેચેલ છે અને બાકીની જમીનનું પુનઃમૂલ્યાંકન કરેલ છે. જમીન વેચાણનો નફો અને પુનઃમૂલ્યાંકનનો નફો મૂડી અનામત ખાતે લઈ ગયા છે.
- (૨) તા. ૧-૪-૦૮ના રોજ રૂ. ૭,૦૦૦ની પડતર કિંમતનું યંત્ર, જેની ઘટતી જતી બાકી રૂ. ૫,૦૦૦ તે રૂ. ૮,૦૦૦માં વેચેલ છે. અને રૂ. ૪૫,૦૦૦ના નવા યંત્રો ખરીદ્યા હતા. તેના અવેજ પેટે રૂ. ૧૦,૦૦૦નાં ડિબેચર આપેલ છે.
- (૩) રૂ. ૫,૦૦૦ની કિંમતના રોકાણો રૂ. ૭,૦૦૦માં વેચેલ છે.
- (૪) રોકાણોની ખરીદી પહેલાનું ડિવિડંડ રૂ. ૫૦૦ મળેલ છે, તે રોકાણની પડતર સામે માંડી વાળેલ છે.
- (૫) રિરેક્ટરોએ ચાલુવર્ષે ૧૫% ડિવિડંડની ભલામણ કરેલ છે.
- (૬) સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ અંગેની રૂ. ૫,૦૦૦ની ચૂકવણી સામાન્ય અનામત ખાતે માંડી વાળેલ છે.
- (૭) ચાલુ વર્ષ માટે કરવેરાની જવાબદારી રૂ. ૧૩,૫૦૦ અંદાજેલ છે.
- (૮) યંત્રો ઉપર ૧૫% લેખે ઘસારો માંડી વાળેલ છે. જ્યારે જમીન અને મકાન ઉપર ઘસારો ગણેલ નથી.

૩ ઓમ કંપની લિ.ના પાકાં સરવૈયાં નીચે મુજબ છે. તેના ઉપરથી તૈયાર કરો : ૧૨

(૧) કાર્યશીલમૂડીમાં ફેરફાર દર્શાવતું પત્રક

(૨) ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક.

જવાબદારીઓ	૩૧-૩-૦૮ રૂ.	૩૧-૩-૦૯ રૂ.	મિલકતો	૩૧-૩-૦૮ રૂ.	૩૧-૩-૦૯ રૂ.
ઈક્વિટી શેરમૂડી	૨,૦૦,૦૦૦	૪,૦૦,૦૦૦	પાઘડી	૫૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦
રિડિ. પ્રેફ. શેર			જમીન		
રૂ. ૧૦૦નો			મકાન	૨,૦૦,૦૦૦	૨,૪૦,૦૦૦
શેરદીઠ રૂ. ૮૦			યંત્રો	૨,૩૦,૦૦૦	૩,૦૦,૦૦૦
ભરપાઈ	૨,૦૦,૦૦૦	૪૦,૦૦૦	રોકાણો	૮૦,૦૦૦	-
સામાન્ય અનામત	૭૫,૦૦૦	૮૮,૦૦૦	સ્ટોક	૨૫,૦૦૦	૭૦,૦૦૦
નફા-નુકસાન ખાતું	૮૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦	દેવાદારો	૪૫,૦૦૦	૩૧,૦૦૦
શેર પ્રીમિયમ	૨૫,૦૦૦	૭,૫૦૦	લેણીહૂંડી	૨૫,૦૦૦	૧૪,૦૦૦
૧૦%ના ડિબેચર	૫૦,૦૦૦	-	બેન્કસિલક	૯૦,૦૦૦	૧,૦૦,૦૦૦
લેણદારો	૪૦,૦૦૦	૬૨,૫૦૦	પ્રાથમિક		
દેવીહૂંડી	૩૦,૦૦૦	૧૫,૦૦૦	ખર્ચા	૧૫,૦૦૦	૫,૦૦૦
કરવેરાની જોગવાઈ	૩૫,૦૦૦	૪૫,૦૦૦			
સૂચિત ડિવિડંડ	૨૫,૦૦૦	૪૨,૦૦૦			
	૭,૬૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦		૭,૬૦,૦૦૦	૮,૦૦,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

(૧) રીડી. પ્રેફ. શેર ૧૫% પ્રીમિયમે પરત કરવાનું નક્કી કર્યું. આ હેતુ માટે પ્રેફરન્સ શેરનો બાકી હપતો મંગાવવામાં આવ્યો, પરંતુ ૫૦૦ શેર સિવાય બાકીના શેર પર બધા નાણાં મળી ગયા. પ્રેફ. શેરમૂડી માટે સામાન્ય અનામતનો પૂરેપૂરો ઉપયોગ કર્યા બાદ જરૂરી રકમના ઈક્વિટી શેરો ૧૦% પ્રીમિયમે બહાર પાડવામાં આવ્યા, જે પૂરેપૂરા ભરપાઈ થયા. રીડીમેબલ પ્રેફ. શેર પરત કરતાં ઉદભવતી અનામતનો ઉપયોગ બોનસ શેર આપવા ઉપયોગમાં લેવામાં આવી.

(૨) રોકાણો તેની વેચાણ કિંમત પર ૨૦% નફો મળે એ રીતે વેચેલા છે.

(૩) માંડીવાળેલ ઘસારો : જમીન-મકાન રૂ. ૩૦,૦૦૦, સંચાયંત્રો રૂ. ૪૫,૦૦૦.

(૪) વર્ષ દરમ્યાન રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦ની પડતરનું યંત્ર, જેનો એકત્રિત ઘસારો રૂ. ૬૦,૦૦૦ હતો, તે રૂ. ૪૫,૦૦૦ની કિંમતે વેચ્યું હતું.

(૫) ડિબેચરો ૧૦% પ્રીમિયમે પરત કરેલા છે.

(૬) ગઈ સાલના કરવેરાની રકમ રૂ. ૩૦,૦૦૦ ચુકવેલ છે. અને ગઈ સાલનું સૂચિત ડિવિડંડ પણ ચુકવવામાં આવેલ છે.

અથવા

૩ પાંડવ કંપની લિ.ની ઉત્પાદન શક્તિ ૧૦૦% પ્રવૃત્તિઓ ૧૦,૦૦૦ એકમો છે. ૧૨ વર્ષ ૨૦૦૮માં ઉત્પાદનની વિગતો નીચે મુજબ છે :

વેચાણ (એકમદીઠ વેચાણ કિંમત રૂ. ૨૦૦) ૧૦,૦૦,૦૦૦ પડતર પર નફાનો દર ૨૫% છે.

કારખાનાના પરીક્ષ ખર્ચા :

સ્થિર ૪૦%

ચલિત (જે પ્રાથમિક પડતરના ૨૦% છે.) ૩૦%

અર્ધચલિત ૩૦%

ઓફિસના પરીક્ષ ખર્ચા (૭૦% સ્થિર) ૨,૦૦,૦૦૦

વેચાણના પરીક્ષખર્ચા (૫૦% સ્થિર) ૧,૦૦,૦૦૦

માલસામાન અને મજૂરી ખર્ચનું પ્રમાણ સરખું છે.

કારખાનાના અર્ધચલિતખર્ચા ૮૦% ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ સુધી ૫૦% વધે છે, અને ત્યારબાદ તેમાં ૧૦૦% વધારો થાય છે. એકમદીઠ વેચાણકિંમત સરખી રહેશે.

૫૦%, ૭૫% અને ૧૦૦% ઉત્પાદન પ્રવૃત્તિ માટે પરિવર્તનશીલ બજેટ તૈયાર કરો.

૪ (અ) નીચેની માહિતી ઉપરથી નીચેના ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો :

૬

(૧) સ્ટોક ટર્નઓવર ગુણોત્તર

(૨) સંચાલન ગુણોત્તર

(૩) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર

છેવટનો સ્ટોક, શરૂના સ્ટોકના ૫૦% છે.

શરૂના સ્ટોકથી ૮ ગણી ખરીદી છે.

વેચાણ શરૂના સ્ટોકથી ૧૫ ગણું છે.

વ્યવસ્થિત ખરીદી ૬૦%

ખરીદીના ખર્ચા રૂ. ૨૦,૦૦૦

સંચાલન ખર્ચા રૂ. ૬૦,૦૦૦

કરવેરાનો દર ૫૦% છે.

(બ) એક કંપનીમાંથી નીચેની માહિતી મળી છે :

૬

છેવટનો સ્ટોક શરૂના સ્ટોકના ૫૦% છે.

શરૂના સ્ટોકથી ૮ ગણી ખરીદી છે.

વેચાણ શરૂના સ્ટોકથી ૧૫ ગણું છે.

વ્યવસ્થિત ખરીદી ૬૦%

ખરીદીના ખર્ચા રૂ. ૬૦,૦૦૦

લેણદારો અને દેવીહૂંડી કુલ રૂ. ૧,૫૩,૬૦૦

દેવાદારો રૂ. ૩,૦૦,૦૦૦

ઉધાર વેચાણ અને રોકડવેચાણનું પ્રમાણ ૨ : ૧ છે.

ઉધાર ખરીદી અને રોકડ ખરીદીનું પ્રમાણ ૪ : ૧ છે.

વર્ષના ૩૬૦ દિવસો ધ્યાનમાં લેવા.

નીચેના ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો :

(૧) સ્ટોક ટર્નઓવર ગુણોત્તર

(૨) દેવાદારનો ગુણોત્તર

(૩) લેણદારોનો ગુણોત્તર.

અથવા

૪ સરસ્વતી કંપની લિ.ની માહિતી નીચે મુજબ છે :

૧૨

વેચાણ (એકમદીઠ રૂ. ૨૪ લેખે) ૫,૦૦૦ એકમો.

નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર $33\frac{1}{3}\%$

સલામતી ગાળો ૪૫%

નીચે મુજબ શોધો :

(૧) સ્થિર ખર્ચાની રકમ

(૨) નફાની રકમ

(૩) જો નફો રૂ. ૨૨,૫૦૦ વધારે કમાવો હોય તો સલામતી ગાળાની રકમ.

(૪) જો ચલિત ખર્ચમાં ૨૫% ઘટાડો થાય તો નવું સમતૂટબિંદુ રૂપિયામાં.

(૫) જો વેચાણ એકમોમાં ૨૦% વધારો થાય તો નફાની રકમ.

(૬) જો સ્થિર ખર્ચમાં ૧૦% વધારો થાય તો સમતૂટબિંદુ કેટલા એકમોથી વધે ?

- ૫ (અ) નીચેના દરેક સંજોગોમાં દેવાની પડતર ગણો : ૬
- કરવેરાનો દર ૫૦%.
- ડિબેંચરની દા.કિં. રૂ. ૧,૦૦૦
- વ્યાજનો દર ૧૦૦%
- પરતની મુદત ૨૦ વર્ષ
- ડિબેંચર બહાર પાડવાનો ખર્ચ ૨%
- (૧) જ્યારે ડિબેંચર ૧૦% પ્રીમિયમે બહાર પાડવામાં આવે.
- (૨) જ્યારે ડિબેંચર ૫% વટાવે બહાર પાડવામાં આવે.
- (૩) જ્યારે ડિબેંચર ૫% પ્રીમિયમે પરત કરવાની શરતે ૫% વટાવે બહાર પાડવામાં આવે.
- (બ) એક કંપનીના ઈક્વિટી શેરની મૂ.કિં. રૂ. ૧૦ છે, જ્યારે બજારકિંમત ૬
- રૂ. ૭૫ છે. હવે પછીના વર્ષમાં અપેક્ષિત ડિવિડંડ ૩૦% છે; જ્યારે ડિવિડંડનો વાર્ષિક વૃદ્ધિદર ૧૦% છે.
- પ્રથમ અને બીજા વર્ષને અંતે શેરની અપેક્ષિત બજારકિંમત શોધો.

અથવા

- ૫ (અ) શ્રી અવધૂત કંપની લિ.માંથી નીચેની માહિતી મળી છે : ૬

વિગત	તા. ૧-૧-૦૯થી તા. ૩૦-૬-૦૯ રૂ.	તા. ૧-૭-૦૯થી તા. ૩૧-૧૨-૦૯ રૂ.
વેચાણ	૬૦,૦૦૦	૭૦,૦૦૦
કુલ પડતર	૫૪,૦૦૦	૬૨,૦૦૦

વેચાણ કિંમત અને ચલિત ખર્ચમાં કોઈ ફેરફાર નથી તથા સ્થિરખર્ચા આખા વર્ષમાં એક સરખી રીતે ખર્ચવામાં આવ્યા હતા.

૨૦૦૯ના આખા વર્ષ માટે ગણતરી કરો :

- (૧) સ્થિરખર્ચા
- (૨) સમતૂટબિંદુઓ વેચાણ
- (૩) સલામતીનો ગાળો.

- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : ૬

- (૧) નાણાકીય પત્રકોની મર્યાદાઓ
- (૨) અંદાજપત્ર દ્વારા અંકુશના હેતુઓ.

₹ ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ત્રણ)

૧૨

- (૧) હિસાબોમાં કોમ્પ્યુટરની ભૂમિકા
- (૨) ગુણોત્તર વિશ્લેષણની મર્યાદાઓ
- (૩) ટેલીમાં ટી.ડી.એસ.ની નોંધ
- (૪) નાણાકીય હિસાબી પદ્ધતિ અને સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત
- (૫) શૂન્ય આધારિત અંદાજપત્રના ફાયદા
- (૬) સમતૂટબિંદુ વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the Instruction No. 1 of Page no. 1.
(2) Figures to the **right** indicate **full** marks of the question.
(3) Show the necessary calculation as a part of your answer.

- 1 (a) Cost of goods sold 60%, operating ratio 80%, Operating expenses Rs. 4,00,000, Opening stock Rs. 1,00,000, Closing Stock Rs. 60,000 of Shri Ganesh Company :
Calculate :
(1) Stock turnover ratio
(2) Gross profit.
- (b) If break even point sales by Radha Co. Ltd. are Rs. 20,00,000; Profit Rs. 20,00,000 and fixed cost Rs. 8,00,000; Find out profit volume ratio and Margin of safety of the company. 3
- (c) Following balance are appeared in the balance sheet : 4

Balance sheet

<i>Liabilities</i>	<i>Assets</i>
	Debtors :
	November : 1,00,000
	December : 2,50,000 3,50,000

Additional information :

- (1) Cash sales are 20% of the credit sales, 50% is collected in the first month after sale. and remaining in the second month after sale.
- (2) The sale of November is 25% more than October month.

- (3) Sales in the month of December and January are equal.

Calculate the total sales from October to January month and the collection to be received in the same month.

- 2 Prepare cash Budget for three months, April to June 2009 12 for Amar Co. Ltd.

Cash and bank balance Rs. 1,00,000 on 1-4-09 :

- (1) Estimate of cost of sales :
February	Rs. 4,00,000
March	Rs. 4,80,000
April	Rs. 6,40,000
May	Rs. 8,00,000
June	Rs. 7,20,000
- (2) The details of cost of sales of February month are as follows :
Materials	Rs. 1,60,000
Wages	Rs. 1,20,000
Variable overheads ...	Rs. 1,20,000
- (3) Company maintains 20% gross profit on sales.
- (4) Fixed overhead expenses are Rs. 28,000 per month, which includes Rs. 8,000 for depreciation. Fixed overhead expenses are paid in the same month.
- (5) A 20% are cash sales of the, total sales of the credit sales, 50% in the first month; after sale, 40% in the second month after sale and remaining sale are collected in the third month after sale.
- (6) 2% commission on total sales is to paid in the second month after sale.
- (7) Purchases are made one month advance than when it is required.

Purchase Return (in the month of purchase) is estimated as follows :

February	Rs. 12,000
March	Rs. 6,000
April	Rs. 20,000
May	Rs. 8,000

- (8) Time leg — Wages 1/4 month
Variable overheads 1/2 month.
- (9) There will be a income of interest Rs. 50,000 in the month of May.
- (10) Payments :
Income tax Rs. 30,000 in the month of April Bonus Rs. 28,000 in the month of May.
- (11) A minimum cash balance of Rs. 50,000 is to be retained from the month of May. And in doing so if it is required, a loan in multiples of Rs. 5,000. Can be taken. A loan with 12% interest per annum can be paid whenever it is possible.

OR

- 2** Prepare cash flow statement on the basis of the following **12** balance sheets of Bible Co. Ltd. :

<i>Liabilities</i>	<i>31-3-08 Rs.</i>	<i>31-3-09 Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>31-3-08 Rs.</i>	<i>31-3-09 Rs.</i>
Equity share capital	50,000	60,000	Land and Building	20,000	15,000
10% Red. pref. share	20,000	-	Machinery	50,000	76,500
Capital redemption reserve	-	10,000	Investments	8,000	5,000
Capital reserve	-	10,000	Stock	9,000	9,500
General reserve	25,000	10,000	Bills receivable	7,000	6,500
P. and L. A/c.	5,000	7,000	Debtors	13,000	17,500
9% Debentures	-	20,000	Cash and bank	9,000	6,500
Creditors	8,000	9,500	Preliminary expenses	2,500	1,000
Bills payable	3,000	2,000	Voluntary retirement payment	6,500	12,500
Liabilities for expense	2,000	3,000			
Provision for tax	6,000	9,500			
Proposed dividend	6,000	9,000			
	1,25,000	1,50,000		1,25,000	1,50,000

Additional information :

- (1) A piece of land has been sold out for Rs. 15,000 (cost Rs. 12,000) and the balance land was revalued. Capital Reserve consisted of profit on sale and profit on revaluation.

- (2) On 1-4-08 a plant was sold for Rs. 9,000 (original cost Rs. 7,000 and WDV Rs. 5,000) and Debentures worth Rs. 10,000 was issued at par as part consideration for plant worth Rs. 45,000 aquired.
- (3) Part of the investment (cost Rs. 5,000) was sold for Rs. 7,000.
- (4) Pre-acquisition dividend received Rs. 500 was adjusted against cost of investment.
- (5) Directors have proposed 15% dividend for the current year.
- (6) Voluntary Retirement payment of Rs. 5,000 was adjusted against General Reserve.
- (7) In come tax liability for the current year was estimated at Rs. 13,500.
- (8) Depreciation at 15% has been written off on plant and Machinery account but no depreciation has been charged on Land and Building.

3 Following are the balance sheet of Aum Co., Ltd., On the basis of that prepare :

- (1) Schedule of changes in working capital
- (2) Fund flow statement.

<i>Liabilities</i>	<i>31-3-08 Rs.</i>	<i>31-3-09 Rs.</i>	<i>Assets</i>	<i>31-3-08 Rs.</i>	<i>31-3-09 Rs.</i>
Equity share capital	2,00,000	4,00,000	Goodwill	50,000	40,000
Re. Pref. share of Rs. 100 and Rs. 80 paid	2,00,000	40,000	Land and Building	2,00,000	2,40,000
General reserve	75,000	88,000	Machinery	2,30,000	3,00,000
P. and L A/c.	80,000	1,00,000	Investments	80,000	-
Share premium	25,000	7,500	Stock	25,000	70,000
10% Debenture	50,000	-	Debtors	45,000	31,000
Creditors	40,000	62,500	Bills receivable	25,000	14,000
Bills payable	30,000	15,000	Bank balance	90,000	1,00,000
Provision for tax	35,000	45,000	Preliminary expenses	15,000	5,000
Proposed dividend	25,000	42,000			
	7,60,000	8,00,000		7,60,000	8,00,000

Additional information :

- (1) It was determined to redeem the pref. shares at 15% premium, calls in arrears on these shares were called up for this purpose but the money received except 500 shares. After utilizing general reserve fully, equity shares for necessary amount were issued at 10% premium, which were fully paid up. Reserves, so created while redeeming the pref. shares was utilized in giving bonus shares.
- (2) Investments were sold at a profit of 20% on, selling price.
- (3) Depreciation written off : On Land and building Rs. 30,000. On Machinery Rs. 45,000.
- (4) A machine costing Rs. 1,00,000 (Depreciation written off to the date Rs. 60,000) was sold for Rs. 45,000.
- (5) Debentures were redeemed at 10% premium.
- (6) Rs. 30,000 was paid as tax for the last year and the proposed dividend of the last year was also paid.

OR

- 3** The production capacity of Pandav Co. Ltd. is 10,000 units at 100% capacity. **12**

The particular of production in the year 2009 is as follows :

Sales (selling price per unit Rs. 200) Rs. 10,00,000.

Rate of profit on cost - 25%.

Factory overhead expenses :

Fixed 40%

Variable (20% of prime cost.)..... 30%

Semi-variable 30%

Office overhead expenses (70% fixed) 2,00,000

Selling overhead expenses (50% fixed) ... 1,00,000

The proportion of material and wages is equal. Factory semi-variable cost is increased by 50% up to the 80% production level and thereafter it is increased by 100%. Per unit selling price will remain at uniform rate.

Prepare flexible budget at 50%, 75% and 100% production level.

- 4 (a) From the following information calculate the following Ratios : 6

- (1) Stock Turnover ratio
- (2) Operating ratio
- (3) Net profit ratio.

Closing stock is 50% of the opening stock.

Purchases are 8 times of the opening stock.

Sales are 15 times of the opening stock

Adjusted purchase 60%.

Purchase expenses Rs. 20,000

Operating expenses Rs. 60,000

Taxation rate is 50%.

- (b) Following information is available from one company : 6

Closing stock is 50% of opening stock

Purchases are 8 times of the opening stock

Sales are 15 times of the opening stock.

Adjusted purchases 60%

Purchase expenses Rs. 60,000

Creditors and bills payable Rs. 1,53,600

Debtors Rs. 3,00,000

Proportion of credit sale and cash sales 2 : 1.

Proportion of credit purchase and cash purchase is 4 : 1.

360 days of the year to be considered.

Calculate the following ratios :

- (1) Stock turnover ratio
- (2) Debtor's ratio
- (3) Creditor's ratio.

OR

- 4 Information regarding Saraswati Co. Ltd. is as under : **12**
Sales (at the rate of Rs. 24 per unit) 5,000 units

Profit volume ratio $33\frac{1}{3}\%$

Margin of safety 45%

Find out :

- (1) Fixed expenditure
 - (2) Profit amount
 - (3) If excess profit of Rs. 22,500 is desired, Margin of safety in rupees.
 - (4) If there is a decrease of 25% in variable cost, new break even point in rupees.
 - (5) If there is an increase of 20% in sales unit, profit in rupees.
 - (6) If there is an increase of 10% in fixed cost, by how many units would break even point increased.
- 5 (a) Compute the cost of debt in each of the following **6**
circumstances :
- Taxation rate 50%.
- Face value of debentures Rs. 1,000
- Rate of interest 100%

Redemption period 20 years

Floataion cost 2%

- (1) When debentures are issued at 10% premium.
- (2) When debentures are issued at 5% discount.
- (3) When debentures are issued at 5% discount with the condition to redeem at 5% premium.

- (b) The cost price of equity share of a one company is Rs. 10, when as market price is Rs. 75. Now in the next year expected dividend on share is 30%, where as growth year of dividend pur annum is 10%. 6

Find out the expected market price at the end of the first and the second year.

OR

- 5 (a) The following information is obtained from Shri Avdhut Co. Ltd. : 6

<i>Particulars</i>	<i>1-1-09 to 30-6-09 Rs.</i>	<i>1-7-09 to 31-12-09 Rs.</i>
Sales	60,000	70,000
Total costs	54,000	62,000

There is no change in selling price and variable expenses and fixed expenses were paid equally for the whole year. Calculate for the whole year 2009 :

- (1) Fixed costs
- (2) Break even point sales
- (3) Margin of safety.

- (b) Write short notes : **6**
- (1) Limitations of financial statements
 - (2) Objectives of Budgetary control.

6 Write short notes on : (any **three**) **12**

- (1) The roll of computers in accounts
 - (2) Limitations of ratio analysis
 - (3) Recording of T.D.S. in Tally
 - (4) Difference between financial accounting system and Management accounting system
 - (5) Benefits of Zero-Base Budgeting
 - (6) Utility of Break-even analysis.
-